

Administrația Română

ORGANUL ASOCIAȚIEI GENERALE A NOTARILOR COMUNALI
DIN ROMÂNIA

Jurisprudență ★ Administrație ★ Studii ★ Informațiuni ★ Revendicări

Apare lunar

Redactor: Isac E. Isacu, notar

Redacția și Administrația

Timișoara I, Str. 10 Maiu No. 3.

CUPRINSUL:

- „A. R.”: Grija noastră, grija multora.
LEON BĂRLEA, notar: Refacerea aparatului de Stat.
I. SPĂTARIU, ref. jud.: Notarul și atribuțiunile sale.
GH. P. RADULESCU: Foloasele inspecțiilor în plasă.
NIC. M. BĂRBULESCU, notar: Colaboratorii din trecut ai Notarului
din Vechiul Regat.
IONEL V. VLAD, notar: Intre Asociația Notarilor, Asociația Funcționarilor
Administrativi din Ardeal și Banat și Dl Dr. I. Stoica.
Dr. P. POPA, notar: Separatism?... Disidență?...
GH. BURDAN, s. notar: Un strigăt desnădăjduit.
C. T.: Concubinajul și avortul factori ai depopulării.
Dr. AUGUSTIN MAIOR, medic-șef: Primul ajutor în cazuri de emoragii.
Organizare, comunicări, informațiuni.

„ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ“

Prietenii și colaboratorii noștri.

Incepem publicarea numelor colaboratorilor și prietenilor revistei — în ordine alfabetică.

Pe lângă colegi și șefi direcți, sunt și personalități din afară asociației, cari înțelegând perfect dreptatea cauzei noastre, ne dau prețiosul lor sprijin, pentru înfăptuirea dezideratelor ce avem, în primul rând fiind: ridicarea administrației Statului.

Sunt nume — scumpe nouă — bine cunoscute în știința și practica administrativă.

În sufletele notarilor comunali din întreaga țară arde candela recunoștinței pentru de aceștia și pentru toți oamenii de bine, cari — ca și noi — urmăresc propășirea administrației și fericirea țării:

Aron Romul, notar, președ. jud. Târnava-Mare.
Alberth Augustin, subnotar.
Bunescu Nicolae, dir. de pref., președ. jud. Sibiu.
Barboș Alex., primpretor, președ. jud. Someș.
Băcanu Ioan, notar, președ. jud. Constanța.
Bârlea Leon, notar.
Badiu Nicolae, notar.
Bretan Aurel, notar, președ. jud. Satu Mare.
Colan Gheorghe, primpretor.
A. Panait, notar, vicepreședintele Asoc.
Ciupe G. Dr., Consilier la Comitetul Local de Revi-
zuire, Timișoara.
Gheorghe Comșia, notar, președ. jud. Brașov.
Ciorogariu Petre, notar, președ. jud. Caraș.
Cionca Macedon Dr., primpretor, preș. jud. Odorhei.
Comșia Alexandru, președintele Asociației Generale
a Notarilor Comunali din România.
Dăscălescu Stelian, notar.
Drăgan V. V. Preșe. As. Secretarilor de plasă.
Friedrich I., notar.
Florian Ioan, not. pens., președ. jud. Alba.
Grați Francisc, doctor în drept.
Grigoriu M. F., notar, președ. jud. Iași.
Gheorghiu Ioan — Bălți. Funcț. adm.

Grigorescu A. I., Consilier la Comit. central de re-
vizuire, București.

Ionescu-Darzeu Virgil, subdir. gen. Min. de Interne.

Isaiu Dimitrie, subnotar.

Ieșan Dimitrie, director gen. Min. de Interne.

Lația Dr. George, medic.

Lungulescu C., ziarist, secretar general al Ligii
Antirevizioniste.

Lascu Alexandru, notar, președ. jud. Ciuc.

Lighezan Liviu, președ. jud. Timiș-Torontal.

Mesaroșu F., notar.

Movilă I. Alex., primpretor.

Dr. Moldovanu Valer, prof. universitar.

Modolea P. C., Consilier la Comit. central de revi-
zuire, București.

Mărculescu Stelian, notar, președ. jud. Dâmbovița

Negrișeanu, notar, președ. jud. Caliacra.

Negulescu Paul, profesor universitar.

Onișca Teofil, notar, președ. jud. Târnava Mică.

G. Melencoviciu, notar.

Popovici Petru, notar.

Petrescu Cezar, scriitor, ziarist și deputat.

Popescu Alex., notar, președ. jud. Bihor.

Popu M. Dr. preșe. Asoc. pretorilor din România.

Popa Gheorghe, notar, președ. jud. Făgăraș.

Paștiu Ioan, notar președ. jud. Hunedoara.

Dr. Popu Ioan, dir. pref., președ. jud. Năsăud.

Pyp Ioan, notar, președ. jud. Severin.

Răschitor Victor, secretar com.

Roșca Petru, inspector general administrativ.

Rădulescu George, primpretor, președ. funcționa-
rilor ad-tivi.

Rarincescu C., profesor universitar.

Rațiu Alexandru, notar, președ. jud. Arad.

Dr. V. Supuran.

Spătaru I., ref. jud.

Simon S. Traian, primpretor.

Teodorescu Anibal, profesor univ.

Ursu Simion, notar, vicepreșed. asoc.

Vlad Ionel, notar.

Vermeulen I. V., prof. univ.

Administrația Română

Organul Asociației G-rale a Notarilor Comunali din România

APARE LUNAR
REDACTOR: ISAC E. ISACU, NOTAR

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
TIMIȘOARA I, STR. 10 MAIU No. 3.

Grîja noastră, grîja multora.

Dela ultima întrunire a conducătorilor Asociației Generale a Notarilor, întâmplată în luna Maiu în București, și până azi a început să se cristalizeze și să ia formă concretă nădejtile pân' acum ascunse în cutele sufletului fiecăruia dintre notari.

Și aceste nădejdi, credeți, c'au fost pentru interesul general al Asociației, credeți, că fibrele inimii au tresărit, — plini de nădejde sau desiluzionați, — pentru măsurile, ce înțelege guvernul să ia în legea nouă administrativă.?

O credeți aceasta ?

Examinați-Vă sufletul în momente sporadice de sinceritate !

Veți ajunge la alte convingeri !

Pentru o parte covârșitoare a notarilor ziua intrării conducătorilor Asociației a fost mai presus, decât multe principii păgubitoare sau bune, cari

intră sau se abandonează din legea administrativă.

Pentru ei purta interes, că oare ce va fi cu președintele, ce va fi cu acel omnipotent Consiliu al Asociației.

Și când această cangrenă abundează cu atâta putere rândurile noastre, — temelii Asociației devine șubredă, cade, se surpă.

Solidaritatea, prin care ne-am înfăptuit atâtea decizionate, — va trece locul său destrămării, risipii de energii și vom deveni tot acciași, cari am fost cu 10-15 ani.

Strângeți-Vă rândurile, examinați-Vă pe voi înși-Vă și Veți da dreptate cuvintelor noastre, cari credeți, pornesc din suflet curat și din grîja, ce trebuie să existe în fiecare dintre noi pentru soartea notarului de mâine.

„A. R.”

Refacerea aparatului de Stat.

Grija zilei de azi și nesiguranța zilei de mâine, eminișcență atâtor diferite interese sumbre și păcătoase în viața noastră socială și de stat — ne avertizează în mod instinctiv în determinațiunea convingerii ferme, că tendințele noastre nu indică cărarea proprie pentru realizarea intereselor de obște și că fără suferă și prin ea noi înșine.

O nesiguranță a zilei de mâine — o grijă, o nemulțumire resfrânge vâlul ei asupra noastră a futurora.

Constitue deci un indiciu serios pentru îndreptarea vieții, ceasul vremii arată apropierea timpului — un avertisment serios, ne mai având timp de esperimentări și nici de utilizarea sistemului, nervos supraîncărcat de atâtea încercări.

Trăim în mediul unui rău de care ne izbim zi de zi, ne displace, ne mulțumește și logic e — dorim o îndreptare a vieții.

In viața unui stat, determinațiunea acestei îmbunătățiri o constituie două elemente absolut principale: Armata și Corpul funcționarilor publici.

Dela conduita, atitudinea și munca serioasă a acestor două elemente depinde binele, fericirea țării și a Neamului nostru.

După precepte primordiale cărora trebuie să le atribuim toată, grija, atențiunea și dragul sufletului nostru.

Armata, cu scop de a se îngriji pentru apărarea patrimoniului nostru scump și sacru, — iar corpul funcționarilor publici de a colabora la realizarea acestui scop prin întensificarea ideii naționale și pentru fortificarea moralei și a unei bune ordine în toate străturile vieții sociale.

Prima lozincă a crezului nostru să fie: Total pentru țară.

Cu deplină mulțumire sufletească luăm act de grija ce începe a se atribui înzestrării armatei — socotind, că oricâtă contribuție materială și morală i-s'ar acorda — suntem gata pentru orice, numai de am ști, că am contribuit îndeajuns.

Și cum am sulevat mai sus, al doilea element principal, cu menirea de a fortifica aparatul de stat e: Corpul funcționarilor publici.

Expresiunea vieții de stat se manifestă prin organele sale — Corpul funcționarilor publici.

Autoritatea unui stat în evaluarea forței morale

și de bună ordine se compară după aprecierea organelor, de cari dispune în indicațiunea executării diferitelor cerinți și necesități de interese generale.

Rezultă deci, că cerința eminentă a unui stat e: de a dispune de organe sănătoase și intacte — cum această cerință se manifestă și în viața individuală, cunoscut fiind, că organele debile și improprii de a satisface cerințelor de amenajare a corpului — zădărnicesc orice posibilitate de existență și viețuire, astfel conclud și determină pierirea.

Vrând nevrând trebuie să recunoștem, că răul bântue, deoarece în țara noastră binecuvântată de Bunul D-Zeu cu tot felul de avuții, fiecare fiu al acestei țări are pretenția la un traiu mai bun și la o viață mai liniștită.

Voința Neamului nostru e sfântă și noi, cei chemați a determina binele și fericirea scumpei noastre țări — avem o datorință de a urma acest glas fără ezitare cu drag și cu plăcere în noțiunea sintezei: Total pentru Neam și țară.

Se necesită deci în mod îndeductibil măsuri grabnice pentru fortificarea aparatului de stat, a organelor sale, în consecință a Corpului funcționarilor publici.

Și această cerință se poate ajunge în mod absolut lesnicios prin respectarea următoarelor norme:

a) Eliberarea Corpului Funcționarilor Publici din ruinătoarea iobăgie a electoratului.

b) Restaurarea forței morale prin asigurarea unei salarizări adevată vondițiunilor de traiu.

c) Asigurarea stabilității Funcționarilor publici.

In dezvoltarea obiectului susținem, că Corpul funcționarilor publici trebuie să constituie a două armată a țării, căruia trebuie să se atribue toată solicițitudinea Corpurilor Leguitoare pentru a fi așezat la nivelul cuvenit importanței sale.

Astfel nu înțelegem mentalitatea timpului recent, ca valorile de producție îmbrăcate în haina idealizmului și a iubirei neprecupețite în determinațiunea realizării intereselor de obște să fie neglijate și chiar desavuate de către elemente de puțină valoare, în căutarea intereselor individuale prin deșantajul demagogiei politice.

Trebuie să știm, că au trecut timpurile de aventurii, trebuie să știm, că patima demagogiilor electorale au creiat cele mai penibile situații și au înveninat adânc sufletele populației noastre cândva bună

și că nu mai e iertat de a întrebuița această armă infernabilă, sosind timpul care ne avertizează pentru o altă conduită de a face față datorințelor noastre către Neam și țară, în mod cinstit și desinteresat.

În concepțiunea spiritului timpului ce-l trăim, majoritatea absolută a elementelor caută a-și crea situații prin înconjurul unei munci cinstite în suscepciunea unei situații mai prielnice achiziționată prin adaptarea sistemului de demagogie politică.

În fața acestui curent păcătos și dăunător intereselor de obște, — munca și cinstea nu mai constituie element de apreciere — se zădărnicește și sfidează adevărul — interesele țării suferă — și prin ea înșăși noi înșine.

Ne întrebăm până când și ce oare e mai admisibil tolerarea unei asemenea situații păcătoase.

II. În ce privește restabilirea forței morale — sustă ca unul și singur mijloc — îmbunătățirea salariilor tuturor Funcționarilor publici în măsură necesității unui traiu cinstit și modest.

Funcționarul public așezat în postul său pentru îndeplinirea diferitelor probleme ale țării și a soluționării necesităților imense ale publicului — pentru a face față în mod conștient acestor cerinți și pentru a fi un organ demn al țării sale, necondiționat se reclamă a fi stăpânul situației, ferit de orice grijă de existență, ca astfel în modul cel mai independent să poată duce la bun sfârșit opera ce s-a încredințat spre binele și mulțumirea tuturor.

Lefurile funcționarilor sunt atât de minime, că acelea nu acoperă nici chiar cele mai elementare necesități ale traiului, astfel cheltuelile de chirie, încălzit, iluminat și alimentație modestă rămânând în domeniul fantaziei imensitatea tot atâtor cheltueli de natură indispensabilă, astfel ca procurarea articlilor de îmbrăcământ, suportarea cheltuelilor de educație a copiilor, de tratament medical și multe alte de diferite naturi aci neînșirate.

E un ce îndiscutabil, funcționarii publici sunt slab salariați, în consecință existența familiilor lor este supusă multor abnegațiuni și lipsuri, astfel grija principală a lor e — cea a zilei de mâine.

Între astfel de condițiuni, neavând nici când liniștea și mulțumirea sufletească și nici nădejdea de a ajunge la un trai mai bun, fie mai ușor, se provoacă în sufletele lor perturbațiuni perpetue cari determină pe urmă la diminuarea energiilor și calităților de conștiențiozitate și ale simțului de cinste și omenie — astfel în voința nedeterminată de ehoul lor — vrând nevrând alunecă pe pantă descălecată sufletescă pentru a-și asigura un trai mai liniștit și omnense în viața lor familiară.

Munca lor copleșită de grija zilei de mâine întru asigurarea existenței familiilor — nu mai poate

constitui un rezultat fecund în determinațiunea intereselor de obște, atunci când toată energia sufletului lor e concentrată într-o singură direcție: grija de existență.

În concluzie: Munca bună condiționează o retribuție echivalentă, contrar se pierde scopul energiei ce-l contemplăm a-l realiza.

Și acest adevăr se adecvează în mod invederat în concepțiunea greșită a sistemului de azi. Munca funcționarilor publici fiind rău și slab retribuită nu aduce îmbunătățirile pe cari în alte condițiuni — ar fi logic să le pretindem.

Lipsind cinstea și omenia, conștiențiozitatea funcționarilor publici în împlinirea atribuțiilor cu cari sunt încredințați — țara e espusă la pagube imense și încalculabile — prin ce suferă interesele, eminente ale țării, prestigiul și demnitatea ei și ca concluzie suferim noi înșine.

Și în fața acestui rău ce bântue țara și deminuează demnitatea ei, deși e cunoscut de obște, stăm nepăsători și lăsăm, ca acest vierme să zădărnicească vloga vieții noastre.

E timpul suprem, ca să se înstitue odată o viață cinstită în această țară conștințită de jertfele seculare a moș — strămoșilor noștri — și acest deziderat ni-se impune nouă pentru a da dovadă vredniciei noastre de drept moștenitori ale acestor plaiuri scumpe.

III. Pe urmă în ce privește asigurarea bunului mers al vieții administrative și de stat — se necesită instituirea stabilității funcționarilor publici.

Ca munca unui funcționar să poată fi productivă se necesită de a fi sigur pe terenul ce-i s'a încredințat, astfel de a fi ferit de grija perturbațiilor de nestabilitate. în consecință de a fi ocrotiți în aplicațiunea dispozițiilor de lege în mod drept, just și cinstit.

Agricultorul, care ar ști, că nu e sigur în posesiunea și stăpânirea pământului ce-l cultivă — desigur că'n exploatarea aceluia nu s'ar îngriji decât poate de o roadă vremelnică și nu permanentă.

La fel se prezintă această situație, și'n cadrele funcționarilor publici.

Nesiguranța în respectarea drepturilor câștigate, slăbește forța de producție, — **diminuează caracterelor și creiază o atmosferă imorală.**

Totul se produce spre o prăpastie vertiginoasă de unde nu mai e mântuire.

Ar fi timpul suprem, că prin cumințenia și inteligența sufletului nostru să punem capăt acestor neajunsuri, astfel ca să creiăm o atmosferă mai prielnică spre mulțumirea noastră a tuturor.

Și această îndreptare a vieții, condiționează în mod suprem adaptarea și punerea în aplicare a

principiilor determinate în acest articol modest.

Și atunci, când aceste principii vor constitui un crez — întocmai ca rugăciunile noastre de toate zilele — de abia atunci vom putea aștepta o îndreptare a situației pe care o dorește o țară întreagă.

Am ajuns a spune, că e destul, că indulgența

noastră are sfârșit și că vrem și pretindem o ameliorare, o îmbunătățire a situației.

Dorim cu toții respectul legiilor și o viață morală mai sănătoasă.

Leon Bârlea, notar.

Notarul și atribuțiunile sale.

Proiectul de lege administrativă, votat la Senat, în curând va fi votat și la Cameră, apoi pus în aplicare...

Legea nouă cuprinde dispozițiuni foarte importante în ceea ce privește drepturile și îndatoririle notarului, care incontestabil este unul dintre conducătorii vieții publice în comună și rotiță foarte necesară și importantă pentru buna funcționare a mecanismului complicat al aparatului de Stat. Legiuitorul actualei reforme administrative, dă în sarcina notarului multe și frumoase atribuțiuni, ar fi fost însă în interesul administrației ca și atribuțiunile de ofițer al stării civile să treacă asupra notarului.

Să trecem în revistă șirele referitoare la notar...

Este șeful cancelariei, adică șeful tuturor funcționarilor administrativi comunali, în care calitate repartizează între ei lucrările, dă îndrumări pentru rezolvarea actelor și îndeplinirea tuturor lucrărilor scripturistice, dă dispozițiuni pentru buna păstrare și conservare a registrelor și dosarelor, are dreptul să propună cercetări și sancțiuni împotriva funcționarilor vinovați sau neglijenți, contrasemnează toate actele și certificatele ce emană dela primărie. În rezumat, notarul singur are conducerea cancelariei și răspunderea pentru toate lucrările de cancelarie.

Ca reprezentant al autorității centrale, notarul va asigura bunul mers al administrației în general, executând și traducând în fapt dispozițiunile centrului. Consider, că una din cele mai frumoase calități ale funcționarului public, este aceea de „reprezentant al autorității centrale”. În această calitate notarul este ochiul de pază al puterii centrale, în viața publică dela sate, trebuind să păzească interesele Statului și să aducă în concordanță cu acestea, interesele locale.

Legea nouă îl face pe notar ofițer al poliției judiciare, auxiliar al parchetului. Această calitate nu a avut-o notarul sub imperiul legii din 1929. De sigur că este o dispoziție fericită, notarul având

dreptul în baza acestei dispozițiuni, a cerceta orice delict și crimă, având chiar inițiativa tuturor măsurilor, cu obligația de a încunoștința pe pretor și procuror. În viitor deci, notarul primind o reclamațiune, nu mai trebuie să-o înalteze autorității judiciare cerând dispozițiuni pentru cercetarea acelei reclamațiuni, ci imediat procedează la cercetare și dresând actele cuvenite, le înaltează autorităților în drept. Tot astfel are dreptul a lua orice măsură ce va crede de necesară în cursul cercetării.

În ședințele consiliului, revine notarului rolul important al raportorului chestiunilor asupra cărora se deliberează și cel al redactorului hotărârilor aduse. El are vot consultativ în toate chestiunile, face propuneri, dă sfaturi și îndrumări consiliului. Știut este, că și până acum notarul a făcut propunerile, a dat sfaturi și îndrumări. Acum însă legea îi impune acestea și suntem convinși, că notarul le va îndeplini în mod conștiincios și demn. Se poate întâmpla, că membrii aleși ai unui consiliu comunal — necunoscând legile — ar aduce hotărâri contrarii legilor sau cari depășesc competența consiliului. În asemenea cazuri intervine notarul ca îndrumător și sfătuitor pentru rămânere în legalitate și pentru asigurarea unei activități care să aiba drept țintă numai interesul administrației și gospodăriei comunale. La redactarea hotărârilor de asemenea se cere conștiinciozitatea și capacitatea notarului, căci numai un funcționar cu bune calități de pricepere și cunoștințe profesionale poate prevedea această lucrare.

Notarii au cerut și cer să aibă vot deliberativ în consiliu. Nu sunt de părere. Notarul să rămână îndrumătorul și sfătuitorul consiliului și acel reprezentant al autorității centrale, care și în consiliu să-și poată păstra imparțialitatea față de părerile și curente din sânul consiliului.

Aceste sunt cele mai importante atribuțiuni ale notarului.

Mai este oficiul stării civile. Aci legea îl face

răspunabil pe notar de întocmirea corectă și legală a actelor, pe care le contrasemnează. Ar fi fost interesul instituției stării civile, dacă s'ar fi dat notarului chiar calitatea de ofițer al stării civile. Atât asociațiile profesionale ale funcționarilor administrativi, cât și revistele profesionale, au insistat asupra acestei funcțiuni, cerând-o pentru notar. Toate aceste intervenții însă, au rămas fără rezultat. Și experiența a dovedit că, în foarte multe comune rurale, primarul nu este capabil a îndeplini singur fără ajutorul notarului, această funcțiune și în special căsătoriile nu se celebrează cu solemnitatea cuvenită. Tot în favorul notarului este și argumentul, că actele de stare civilă sunt acte de interes general, de interes de Stat și nu de interes local, deci organul care îndeplinește aceste acte, trebuie să fie reprezentantul statului, al autorității centrale și nu cel al intereselor locale.

În ce privește numirea, transferarea, salarizarea și stabilitatea notarului, găsim de fericită dispoziția legii noi, în sensul că admite transferarea notarului numai cu avizul comisiei de disciplină. —

Astfel în viitor nu se vor putea face transferări „în interes de serviciu” care de multe ori au fost în detrimentul serviciului... Asupra acestor chestiuni nu m-am ocupat, voind în acest articol să mă extind numai asupra celor mai importante atribuțiuni ale notarului.

Legiuitorul dând notarilor importante atribuțiuni, aceștia vor trebui să dovedească și în viitor precum au dovedit în trecut, că merită să fie considerați factori importanți în viața publică comunală, au fost și vor fi la înălțimea chemării lor, îndeplinindu-și în mod demn atribuțiunile pentru care posed și cunoștințe profesionale și aptitudine de conducere, — aceasta mai cu seamă în viitor, știind că acum în urma revizuirii numirilor nu au mai rămas în corpul notarilor, decât acei cari au pregătirea necesară, ba la sfârșitul anului 1931 s'au mai înrolat în rândurile notarilor, tineri cu licența în drept, — cari vor forma baza corpului notarial al generației de mâine...

I. Spătariu, referent jud.

Foloasele inspecțiilor în plasă.

Noul proiect de reformă administrativă votat de Senat și care se așteaptă să fie votat tot în acest an și de Cameră pentru ca să devină lege nu ne împiedică ca să scriem rândurile de mai jos, care sunt de actualitate.

Față de dispozițiunile art. 288 coroborat cu 253 din legea pentru organizarea administrațiunii locale și art. 42 și 43 din legea pentru modificarea legii de organizare a Comitetului central și comitetelor locale de revizuire, prim pretorul ca organ de control administrativ și ca organ de tutelă, supraveghere și inspecțiune asupra administrațiunii comunelor rurale, precum și asupra modului cum notarii și funcționarii comunali își îndeplinesc atribuțiunile, asigură bunul mers al întregii activități publice comunale din plasă și prin acest atribut este chemat a da cea mai mare impulsione întregii vieți rurale.

Intr'adevăr, acțiunea administrativă, care n'ar fi bazată pe răspunderea organelor deliberative și executive ale administrațiunilor locale, precum și a funcționarilor respectivi și care n'ar fi urmată — fără considerațiuni de ordin politic sau favoritism — de o sancțiune sigură și imediată, s'ar înfăptui lucruri de cele mai multe ori contra ordinelor clare

ale legilor și autorităților superioare, care în unele cazuri este locul a face aplicațiunea art. 14 din legea pentru modificarea unor articole din legea pentru organizarea administrațiunii locale publicată în Monitorul Oficial Nr. 65/934, și art. 508 din L. O. A. L. sau alte texte de legi.

Numai printr'un control preventiv se urmărește de aproape și se verifică, în orice moment, mersul administrației și funcțiunei administrative, astfel ca activitatea ei să fie continuă, vigilentă și să vizeze numai ținta legală ce și-a propus.

Printr'un control permanent se stimulează energiile, se intensifică activitatea, se produce emulațiunea.

Numai printr'un control regulat, se poate constata și îndrepta erorile, se poate preveni comiterea lor, se descoperă încercetitudinile, delapidări de bani publici de cari pretorul conform art. 195 și 196 din legea contabilității publice, este responsabil de orice deficite în casele comunale, cari ar proveni din cauza lipsei de verificare sau de control, astfel se poate asigura legalitatea, să înfrâneze arbitrarul și abuzurile de putere; se pot recomanda și generaliza măsurile bune și folositoare.

Și aceasta se impune cu atât mai mult acum când numărul comunelor s'a sporit și nu sunt toate elementele pregătite pentru administrația rurală după principiul de descentralizare și autonomie, care stă la baza legii pentru organizarea administrației locale din 1929.

De aceea legiuitorul s'a îngrijit de exercițiul controlului din partea Statului, față de pasul prea mare spre autonomie și prin lege a asigurat controlul necesar, stabilind o ierarhie care începe cu pretorul și sfârșește cu Ministerul de Interne, — după unitățile administrative respective, — oșebit de controlul ierarhiei administrațiunei autonome superioare, care apoi a fost suprimat prin modificările aduse legii inițiale, trecând controlul administrativ integral asupra organelor de Stat.

Această intențiune se vede cristalizată și în expunerea de motive a legii din 1929 din care extragem următoarele :

„Dar o organizare administrativă pe aceste temelii pune înaintea legiuitorului și o problemă extrem de gravă în ce privește asigurarea controlului necesar, înfrânarea arbitrarului și apărarea legalității. Fără control, nici o administrație descentralizată, corectă și eficientă nu e cu putință; arbitrarul exclude prin definiție orice autonomie a organelor administrative.

Dar și aici condițiunile unei organizări administrative, pe temeiul descentralizării și al autonomiei locale, dictează cu destulă strictețe normele pentru exercițiul eficient al controlului și pentru asigurarea legalității”.

A sosit timpul cred, ca imixtiunile politice în administrație să fie înlăturate — dacă ținem cu tot dinadinsul să facem din administrație o a doua magistratură — pentru ca de aci înainte să se exercite în mod real și eficient, la fiecare comună — în localitate — îndatoririle de organ de control și de tutelă, supraveghere și inspecțiune, avizându-se la măsuri rapide de îndreptare care să fie prompt executate și astfel să se asigure legalitatea, o activitate intensă, o unitate de directivă și de coordonare imperios necesară administrației locale din plasă, iar inamovibilitatea pretorilor în funcțiune votată prin noul proiect de reformă administrativă la Senat, pentru ca această importantă funcțiune să nu mai fie expusă fluctuațiilor politice atunci când se ia rolul în serios, va fi o cheazășie pentru realizarea acestui ideal.

Deci, inspecții reale cât mai dese acestor administrațiuni, care fac ca legile să fie viabile, iar concluzia este clară, după cum am dat titlul acestui articol.

Gh. P. Radulescu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Colaboratorii din trecut ai Notarului din Vechiul Regat.

Dacă pe învățătorul și preotul actual dela sate, Statul i-a crescut în școlile respective numai pentru a-i planta în școală și biserică, în schimb pe așa zisul notar l-a pus în primărie fără a-i fi dat instrucțiunea inițială corespunzătoare.

Notarul nefiind pregătit în mod special pentru cariera sa, recrutarea lui s'a făcut — în trecut — prin întâmplare bine; căci, în adevăr, neexistând școli pregătitoare chiar numai îndrumătoare pentru notari — și aceasta numai în Vechiul Regat. — Notarul de ieri, care funcționează azi, provine dintre acei absolvenți de școală primară, cari aveau „scrisoare” frumoasă și pe cari învățătorii respectivi îi evidențiau ca fiind adevăratele podoabe ale apostolatului lor. Aceștia, prin înfrumusețarea scrisului, prin priceperea cu cari învățaseră a răscoli registrele primăriei și prin furarea meșteșugului de scriitor dela cei pe lângă cari uceniciau, au devenit cu timpul „dicții” — adică copiiștii primăriei. Aceste calități

le-a fost de ajuns să se considere aspiranții cei mai îndreptățiți la slujba de secretar, pentruca mai târziu, când s'a statizat funcțiunea lor, să fie trecuți în denumirea de notar, — rang mare pentru ei în acele vremuri.

Iată deci cum în trecut, cei mai silitori școlari deveneau cunoscători în ale primăriei, fără pregătirea specială și fără certificatele condiționate și obligatorii „sine qua non”-iste, de azi. Și credeți că era cineva mai conștiințios în serviciu ca ei ? Cine poate tăgădui rolul lor important pe cari-l aveau atunci ca și azi, dar mai ales „atunci” când într'un notar se întruchipa o sumă de cunoștințe enciclopedice pentru serviciul lor amplu și subordonat tuturor ? Activitatea notarilor era și atunci ca și acum multiplă; numai ei erau atotștiutori celor ce se auzeau la primărie, numai ei dădeau mâna cu d-l învățător și cu cea prea cinstitul părinte; căci fiecare era corect și modest. Deoarece învățătorul și notarul nu mai știau

alt drum, decât acel, care conducea la școală și primărie, iar preotul numai calea ce ducea la sf. biserică sau cimitir.

Erau toți oameni de ispravă, de aceea mergeau toate bine, erau toți oameni respectați și iubiți, pentru că puneau în slujba lor suflet și aceasta cu atât mai mult trebuie știut, cu cât nu se bucurau de toate rezultatele și mijloacele tehnice de azi.

Dece pe atunci, pe când învățătorul se alegea după priceperea lui personală, preotul după glas, iar notarul după scriere, mergeau toate bine? Iată răspunsul: pentru că învățătorul era numai pentru școală, pentru că preotul era numai pentru biserică, iar notarul numai pentru primărie; pentru că valorile se alegeau singure, pentru că fiecare respecta capacitatea celuilalt, pentru că a fi învățător, preot sau notar, era un merit, era o mândrie, nu un subterfugiu speculant. Și încă pentru ce? Pentru că toți acești trei stâlpi reprezentanți ai satului erau cu adevărat prieteni și trăiau în înțelegere, în armonie, în frățietate, adică fiecare în parte erau un exemplu, iar toți laolaltă o carte deschisă pentru săteni.

Așa a fost pe vremea când acești trei pioneri — ai credinței, ai cărții și ai administrației — erau nepregătiți didacticește, treburile lor mergând poate mult mai bine, ca azi.

Mai târziu, când statul a înființat școli speciale pentru învățători și preoți, a fost o atențiune atât de măgulitoare pentru ei, încât depărtându-se de cel de — al treilea tovarăș — notarul, acesta a rămas în umbră, foștii lui tovarăși i-au întors spatel și o completă separațiune s'a ivit între acești colaboratori de odinioară. Slujbele celor doi dintâi se căutau foarte mult, a sârmanului, notar a rămas fără sprijin moral și material; cei dintâi, — învățătorii și preoții, — s'au organizat în bresle și revendicându-și în acest mod acele două pârghii salvatoare pentru un funcționar public: inamovibilitatea în funcțiune și o salarizare gradată după merit personal și după vechimea în serviciu, iar notarii cu 30 ani de vechime, primesc acelaș salariu, ca și cei noi numiți. Este drept aceasta?

Dar, — spre mângâierea bietului notar, — dacă simultan cu școlile pentru învățători și preoți nu s'au înființat școli similare și pentru notari, este că poate nu se simția nevoie, notarul fiind încă conștiincios în serviciul său destul de încărcat!

Odată cu înființarea de școli, s'a creiat posibilitatea de a se premeni funcționarii; iată deci cum la cei mai silitori și avuți dintre școlari, marea lor dorință nu mai era acum de a putea fi „scriitor la primărie”, ci elev în școala cutare sau cutare, de unde să iese cutare și cutărică. Era avalanșa părinților de a-și vedea pe copiii lor domni mari; era invazia mi-

cilor școlari pe cari îi auziai zicându-ți: „eu vreau să mă fac popa”, „pe mine mă face tata învățător”, „ofițer”, etc., etc., deși în cei 12 ani cât trăiseră la țară, nu văzuseră ofițer, etc. Niciodată învățătorul, de exemplu, nu-și făcea pe fiul său tot învățător. Făcându-se astfel școli pentru toate nuanțele profesionale, numai pentru notari nu s'au făcut, fie că nu se simția nevoia, fie că nu voia nimeni să se înhame la această îndeletincire, tocmai pentru că era prea vastă și cerea prea multă ucenicie, notarul rămânând și pe mai departe uitat în „cancelăria” lui.

Așa s'a făcut că toți copiii ridicați dintre săteni și ajungând „Domni mari”, au uitat de unde au plecat, au uitat că pentru ei, a păși prin primărie, era lucrul cel mai scump.

Singuri notarii au rămas nemișcați la posturile lor, căci ei nu erau ca ceilalți, fanfaroni în idei și nici pedanți în purtări; erau simpli pentru că simplă și netedă era și autoconsiderația lor, deoarece ei nu făceau raportul pe care îl facem noi azi, dintre „Eu” și „Tu”, și dintre „Dumneata” și „Eu”. Așa au fost vechii notari, cari n'au știut decât să muncească în credință, ascultare și supunere — și poate că tocmai din multa lor modestie, din recunoașterea lor tacită, poate că sunt azi tot ultima zală din lanțul autorității, cei mai umili funcționari, cari necunoscându-se decât între ei, n'au îndrăznit a cere — atunci când toți ceilalți au cerut și cărora li-s'a și dat o scară de titluri, începând cu impiegatul triclassat și terminând cu tot felul de șefi, inspectori și directori.

Așa s'a făcut că notarul a fost și este neîndreptățit și nebagat în seamă. Și nu uitați, că învățătorul ține numai de un minister, preotul la fel, pe când notarul slujește tuturor ministerelor deopotrivă. Fiind prea înglotat în activitatea sa, el n'a mai avut timpul să se ocupe de sine sau de cei din aceeaș categorie cu el, ajungând acolo, că învățătorul și preotul, foștii lui tovarăși de odinioară, l-au părăsit, l-au neglijat, l-au ocolit și înjosit, azi ne mai băgându-l nici chiar în seamă. Toți cei plecați dela țară, sprijiniți pe câte-o diplomă câștigată, s'au identificat cu aceste certificate ale capacității, uitând satele și locurile de unde au pornit. A fost un mare observator, acela care a spus: „Întoarcerea la țară” — și a fost un om prea cuminte, acela care a făcut primul pas de a trimite la țară o categorie de intelectuali superiori preoților și învățătorilor, pentru cari s'au făcut atâtea jertfe, au fost considerați de duhovnici și luminători ai satelor, etc., etc., dar cari se vede că prin politica lor deșanțată și acrele ce și-au dat, au dus pe săteni spre ură și încât ei au căzut în disgracia tuturor sătenilor.

Notarul n'a avut timpul să comită asemenea imprudențe.

Notarii licențiați trimiși din îndemnul D-lui Ministru de Interne I. Inculeț corespunde unei înalte chemări sociale și administrative, căci Ministrul cea dintâi zală din lanțul autorității, întinzând prietenos

mâna sa ultimei zale, — notarului, prestigiul autorității se va schimba în bine.

Să sperăm că începutul va da rezultatele dorite.

Nic. M. Bărbulescu,

Intre Asociația notarilor, Asociația funcționarilor ad-tivi din Ardeal și Banat și Dl Dr. I. STOICA.

Corpul notarilor este frământat în ultimul timp de o acțiune de desmembrare inițiată de Dl I. Stoica, secretarul general al județului Cluj, fost notar, membru în Comitetul de conducere al Asociației funcționarilor administrativi din Ardeal și Banat, etc. Asociația Notarilor din România și toți membrii ei, au colaborat și până acum cu alte Asociații profesionale de funcționari, atâta timp cât această colaborare s'a dovedit sinceră, dela egal la egal, și servind numai interesele generale. Astfel notarii din Ardeal contribuie cu taxe de membru anuale, către Asociația funcționarilor administrativi din Ardeal și Banat, în care fără considerare la numărul lor sunt reprezentați abia prin un număr de 2 membri. Atâta timp cât acea Asociație și-a înțeles rolul de a colabora și a ajuta în acțiunile ei, Asociația notarilor, nu puteam și nu avem nimic de zis. În ultimul timp, unii din membrii comitetului de conducere al acelei Asociații, se erijează în cenzeni sau mai bine zis în „tutori” în ce privește organizarea internă a Asociației noastre.

Această nu o putem și nu trebuie tolerată!

Notarii se pot lipsi de asemenea servicii nereclamate, și dacă imixtiunea nenotarilor în chestiunile interne ale Asociației noastre va continua, conducerea Asociației notarilor, are datoria a cere membrilor ei ca să înceteze a mai sprijini o Asociație, care tinde a ne împune alte criterii de alegere a conducătorilor noștri, decât vrednicia apreciată de noi

Nimeni nu poate contesta notarilor dreptul de a-și alege conducători dintre notari. Dacă alți funcționari din vastul angrenaj al Administrației au velenități de conducători, să ne lase pe noi în pace și să ferească la conducere categoria de funcționari din care face parte. E regretabil și nu le face cinste că profitând de situația lor în ierarhia administra-

tivă se impun conducători „aleși” a celor mai mici de sub odine.

Este încontestabil, o colaborare și solidarizare în mișcarea Asociațiilor de funcționari, este o puternică dorință a tuturor funcționarilor, căci este știut că o împărțire a forțelor dezorientează, demoralizează și îngreunează izbânda. Această dorință de colaborare și solidarizare a fost în totdeauna vie în caderle Asociației noastre.

Dar pentru a ajunge la această solidarizare, trebuie ca să se pornească dela adevăr, dela realitate. Dintre conlucrări rodnice trebuie să rezulte o întărire a forțelor rodnice dela conducerea diferitelor Asociații, căci altcum tolerându-se calomniile, conlucrarea va ucide tocmai forțele vitale ale oricărei acțiuni.

Asociația notarilor din România, nu a turburat niciodată terenul unei înțelegeri și colaborări, cu funcționarii altor ramuri ale administrației sau cu alte Asociații, nu a calomniat, și membrii asociației nu au mințit prezentând în lumină falsă adevărul.

Am recunoscut totdeauna, și o facem și acum, — înalta competență a D-lui P. Roșca, Inspector general administrativ, și Președinte al Asociației funcționarilor administrativi din Ardeal și Banat, în cece privește administrația, acceptându-i concluziile privitoare la problemele administrației din comunele rurale și situația notarului în cadrele acelei administrații, în orice împrejurări,

În timp, ce noi păstrăm aceste credințe și sentimente în atitudinea noastră, din partea unor membri din Comitetul de conducere al acelei Asociații, în fruntea căreia este, și pe cari îi încurajează prin sprijinul moral ce li-l acordă, nu ne-am bucurat decât de calomniile și defăimări.

Nu vrem să mărim prăpastia ce se deschide, dar

nici nu mai putem tolera atitudinea ce s'a adoptat față de conducătorii legali ai Asociației noastre.

Ne dăm seama că răbdarea, în nădejdea unei îndreptări, ne-a fost fără rost, deoarece fără a lămurii lucrurile, fără a înlătura din sânul Asociației noastre anumite obstacole, nu se va putea ajunge la bun rezultat.

Este necesară o lămurire din partea Asociației și invităm conducerea să o facă cu toată sinceritatea, pentru că lumea nepărtinitoare să știe de partea cui e dreptate.

Orice om neptărtinitor de va analiza atitudinea din ultimul timp a D-lui Stoica, secretarul general al județului Cluj, având sprijinul inexplicabil al unor persoane considerate până acum ca prieteni sinceri ai corpului notarilor, va vedea cu ușurință, că răzvrătirea nu are la bază altceva, decât ambiții nesatisfăcute și interese pur materiale.

Nu le amintim pentru a răspunde amănuntelor lor, pentru că ele vor servi la reconstituirea întregii tragedii a conflictului dintre Conducerea Asociației notarilor și D-l Secretar general I. Stoica și comp., urmând apoi a trage concluziile privitoare la raporturile viitoare dintre noi și D-l Secretar g-ral, precum și la posibilitățile unei colaborări sincere între ambele părți.

1. D-l Secretar g-ral al jud. Cluj, I. Stoica, e nemulțumit de Statutul Asociației noastre, votat de adunarea generală și adoptat până azi de toate organizațiile județene, cu excepția alor 3 din întreaga țară, desfășurând steagul răzvrătirii în contra conducerii legale a Asociației.

2. Scoate o revistă intitulată „Cuvântul notarului”, prin care pornește o companie de calomnii la adresa membrilor din conducerea Asociației, fără să dovedească însă nimic, aducând numai învinuri generale.

3. Grupează în jurul său și alți nemulțumiți cu ambiții nesatisfăcute și convoacă cu dela sine putere „Adunarea generală” a președinților reuniunilor din Ardeal, și mai pe urmă în ziua de 5 Mai a. c. Adunarea generală a notarilor din Ardeal și Banat.

4. La aceasta din urmă, în „ședința intimă” de după masă, se proclamă un Comitet de acțiune, care urmează să dea ultimul, Conducerii Asociației notarilor ca ori să convoace adunarea generală, ori să demisioneze. Contrar Comitetul de acțiune se erijează ca reprezentant al notarilor din România. Observăm că din Comitetul de acțiune de 9 membri, numai 5 sunt notari.

Acestate sunt faptele.

Din cele de mai sus rezultă două tendințe:

a) D-l Secretar g-ral Stoica se vrea șef al Asociației notarilor din România, și dacă nu va reuși;

b) Se vrea cel puțin șef al viitoarei Asociații a notarilor din Ardeal și Banat.

Câtă dragoste dela „Inălțimea” sa pentru bieții notari, plătitori buni de taxe de membri ! ! . . .

Să examinăm acum pe scurt origina nemulțumirii adevărate a D-lui Secretar general, care îi roade vanitatea:

Statutul Asociației votat de adunarea generală și ratificat prin adoptarea organizațiilor județene, prevede în art. 5. „Membrii asociației” la punctul B. alin. ultim că membrii consiliului de administrație se pot alege numai dintre membrii activi ai Asociației, adică numai dintre notarii în funcțiune.

Acasta îl doare pe D-l Secretar g-ral Stoica.

Un vechiu deziderat al corpului de notari și al oricărui corp profesional, care se respectă pe sine, este ca să-și aleagă conducătorii din sânul său. Luptele și nemulțumirile din sânul Asociației din trecutul apropiat au avut la origină chiar lipsa acestei dispoziții.

Însă D-l Secretar general se vrea conducător și pace

Dacă ar fi avut în vedere însă cât de cât interesele și demnitatea Corpului de notari, din care a făcut parte silit de împrejurări, își putea expune nemulțumirile și în alt chip, decât prin acțiunea începută subminând acțiunea conducerii legale a Asociației, tocmai în timpul când era nevoie de mai multă solidaritate, și unitate de acțiune. Că n'a făcut așa se datorește faptului că acțiunea sa este nedreaptă, nesincera și pornită din vanitate.

Ce l-a împiedicat ca să ceară în mod statutar convocarea adunării generale, în care ar fi putut să-și susțină acuzațiile, și nemulțumirile și să ne dea în spectacol un corp de funcționari din care nu face parte.

Răspunsul nostru față de o asemenea atitudine dăunătoare intereselor și demnității corpului notarial nu poate fi decât:

„Cu asemenea oameni plini de nedreptate, de ură și de invidioasă neputință, notarii nu pot avea nici o comunitate sufletească.

A crede într-o revenire a lor la sentimente de dreptate și probitate e o naivitate.

Iar a accepta compromisuri, nesincere ar însemna să dărâmăm noi înșine tot ce s'a clădit până acum. Lepădând orice nădejde de rodnică și onorabilă colaborare, corpul notarilor, fără nici o șovăire, sau compromis, își continuă activitatea de apărătoare a intereselor notarilor și promovatoare a administrației.

Legătura sufletească ce a fost între notari și cei răzvrățiți a încetat să mai existe.

Ionel V. Vlad.

Separatism?... Disidență?...

Mulți suntem, facem parte din cel mai populat Corp de funcționari din aceasta Țară.

Totuși de o soartă mai mașteră și vitregă, de o stare morală și materială mai deplorabilă, ca notarul, nici un slajbaș al acestei Țări n'a avut parte.

Nu era de mirare!

Până mai eri, notarul nu era cunoscut.

Munca și activitatea depusă de el pe toate terenurile: administrativ, social, cultural, moral; rolul important, ce-l are ca slujbașul în contact continu și nemijlocit cu populația, — n'au fost în de ajuns cunoscute, și în consecință nici n'au fost apreciate.

Cauza: lipsa de organizație cu o forță morală impunătoare.

Individual, organizați în grupări pe Județe, — pe Regiuni, — cu interese diferite, de multeori chiar opuse, — nu reprezentau acea forță necesară în lupta, pretinsă pentru crearea pentru noi, notari, a unei situații demnă și meritată de noi.

Timpul, împrejurările, condițiunile de vitalitate și existență au pretins și impus înjgheburile, organizarea tuturor notarilor într'un singur corp, menit, — ca prin forța morală, ce reprezintă, — să muncească, să lupte pentru recunoașterea, fixarea și legherarea drepturilor cuvenite membrilor săi.

Astfel după multă trudă și sfortări ne-am găsit toți notarii din aceasta Țară organizați în „Asociația generală a Notarilor comunali din România”.

Din acel moment s'a luat act și de existența noastră!

Din acel moment a început a fi cunoscut, respectat chiar și respectat Corpul nostru organizat în Asociație, ridicându-se implicit prin aceasta și prestigiul notarului, apreciindu-se munca lui și rolul important, ce-l are și trebuie să-l aibă notarul la țară, recunoscându-se, că alături de obligațiuni i-se cuvine și drepturi.

În legătură și în preajma legiferării noii reforme administrative — încontestabil — s'a depus din partea Asociației, prezidiului și delegațiilor ei multă muncă, mari sfortări și eforturi, nelipsite de devotament și sacrificii din partea celor încredințați cu susținerea intereselor și dezideratelor notarilor.

În legătură cu activitatea prezidiului și delega-

ției Asociației s'au ivit nemulțumiri, manifestate la așa zisul Congres din Cluj.

Nemulțumirile sunt în contra actualei conduceri și delegației Asociației, încredințată cu formularea și susținerea intereselor, dezideratelor Corpului nostru. Această conducere, n'a fost la chemarea sa, n'a susținut, n'a putut și n'a fost capabilă, i-a lipsit forța morală de a susține indelung interesele noastre. Deci ar fi necesar o regrupare a forțelor, o delegație nouă, mai capabilă de a depune o muncă, influență și chiar o luptă mai eficace pentru făurirea unui viitor fericit pentru noi.

Dreptul la critică și deci la manifestarea nemulțumirii nimănui nu i-se poate răpi!

Dar...!

Felul, modul cum s'a pregătit această manifestație, pe lângă că nu-i folosește Asociației, stîrbindu-i autoritatea și prestigiul, denotă o îndisciplină și descorderare a Statutelor Asociației.

Înțeleg și admit, că se pot ivi și ridica eventuale obiecțiuni, în legătură cu activitatea prezidiului și delegației, — nici ei nu sunt omnipotenți și titani cu puteri supraomenești, — nu pot însă admite, că această nemulțumire să fie manifestată sub formă de separatism și dezidență și mai ales violând Statutele, să zică Constituția Asociației.

Aceste Statute, membrilor nemulțumiți cu activitatea conducerii, le dă posibilitatea de a cere și propune, ca să se pronunțe totalitatea notarilor asupra acestei activități și pentru a hotări în consecință!

Dovedindu-se, că actuala conducere a Asociației nu și-a îndeplinit obligațiile; că n'a fost la chemarea sa, că a comis greșeli crase, că a omis a lua măsurile pretinse de interesele Corpului, pe care-l reprezintă, plenul Adunarea generală a notarilor va avea tot dreptul să decidă și să procedeze la alegerea noilor să conducători, — după ce au fost ascultați și cei acuzați și auzindu-se argumentele pro și contra!

În ipoteză, că actuala conducere se va găsi vinovată și deci se va impune alegerea unei noi conduceri, — deja de acum trebuie să accentuăm, că această conducere o poate avea numai persoane dintre membrii Asociației, numai notar activ în funcțiune.

Cred că e superflu, să arat și să invoc argumen-

tele în susținerea punctului meu de vedere, că adevăratele interesele notarilor din România grupați în Asociație pretind, ca președintele activ al Asociației trebuie să fie ales dintre membrii săi, un notar activ și în funcție.

E un gest supărător, că Dnii colegi din județul Cluj caută să impună președinția Dlui Dr. I. Stoica, secretarul general al județului Cluj.

Poate Domnului Dr. Ioan Stoica, Secretarul general jud. Cluj mulțumită și recunoștință să îi datorăm pentru munca, devotamentul și dezinteresul, cu care s'a avântat în lupta pentru sprijinirea și susținerea intereselor și drepturilor noastre.

Situația Dsale de Secretar general al jud. Cluj, — deci nu colegul, ci superiorul colegilor din acel județ, — este însă incompatibilă cu aceea de președinte a Asociației notarilor.

Alături de Dsa, — din considerentele mai sus espuse, — har și mulțumită bunului Dumnezeu — avem sprijinitori și protectori aproape pe toți funcționarii superiori dela Prefecturile din această Țară. Ar fi greu pentru noi să discernem, să alegem, căruia dintre Domniile lor să-i oferim scaunul de președinte al Asociației noastre.

Noi, bihorenii avem tot atât de buni sprijinitori și am milita și lupta pentru președinție.

Sigur și colegi din alte Județe și-ar avea candidații lor.

În legătură cu Congresul dela Cluj trebuie să relevăm trista constatare, că:

a) La acel Congres au fost invitați și au luat parte numai Notari din Ardeal, nu și colegii din alte părți ale Țării.

b) Că moțiunea s'a făcut numai în numele Notarilor din Ardeal, Banat, etc., și numai în interesul colegilor, ce vor fi numiți conf. art. 128., și în interesul notarilor ardeleni în funcție, absolvenți în celelalte Provincii, numiți în aceleași condițiuni ca și colegii din Ardeal, ar trebui puși într'o situație inferioară colegilor lor din Ardeal ?

Între notarii numiți înainte de 1925. — încontestabil, — sunt și de aceia, cari nu au pregătiri, dar dintre acești colegi avem atât în Vechiul Regat și celelalte Provincii, cât și în Ardeal.

De ce acestor colegi să nu li-se acorde aceleași drepturi, ca și actualilor notari în funcție diplomați, și ca celor, cari vor fi numiți conf. art. 128.

Pe lângă, că acești colegi au și ei drepturi câștigate, timpul de 10—15, ba chiar și mai mulți ani în funcție de notar, le-a dat o pregătire profesională, care-i face capabili de a-și îndeplini și în viitor rolul, ce și li-au destinat, întrând în această carieră.

Acești colegi au fost timp de mai bine de un deceniu la chemarea lor, care de acum înainte nu vor mai fi capabili de a fi la aceeași chemare ?

Deviza Asociației și a fiecărui Notar — așa o pretinde înainte de toate colegialitatea, — trebuie să fie: „Unul pentru toți și toți pentru unul !”

Trebuie să dispară din sânul organizației noastre orice separatism, orice dizidență pentru a nu face să scadă prestigiul și autoritatea, abia câștigată, — a Asociației, espunându-ne, ca cei chemați să hotărască asupra viitorului nostru, fără noi.

Dr. P. Popa, notar.

Un strigăt desnădăjduit.

Desele modificări aduse Legii pentru organizarea administrației locale, n'au adus niciodată rezultatele dorite. Fiindcă mișcarea de reformă administrativă este privită cu bine de toți, și pentru că nevoia unei reforme în interiorul țării de natură administrativă se simte, trebuie ca această nouă lege să satisfacă toate cerințele.

Până ce nu trece ceasul al unsprezecelea, noi absolvenții școlilor notari din Arad Lugoj și Făgăraș, ne îndreptăm către fruntașii tinerei țări românești, o rugăminte de a nu lăsa pe calea pierzării cei peste 2000 de notari diplomați și fără posturi, cari în realitate până în ceasul al unsprezecelea reprezintă tânăra floare a administrației comunale

rurale, ci fiind cu toții de comun acord, să aducă modalitățile potrivite și legale pentru această tagmă.

Majoritatea suntem fii de țărani, plecați la aceste școli profesionale din dragostea curată de a îmbrățișa cariera de notar. Trebuie să se țină seama de toate considerațiunile și drepturile pe cari le-au conferit Regulamentele școlilor de notari din Ardeal actualmente desființate, căci cariera de notar n'am îmbrățișat-o la voia întâmplării, ci din dragostea ceară mare pentru această carieră, pentru țară, progresul satelor și liniștea necesară dezvoltării unei activități rodnice. Căci, după cum preotul și învățătorul sunt apostoli ai neamului, tot astfel și notarul face parte integrală din noțiunea de apostol al neamului,

fără de care nu se poate închipui o existență reală a celor doi factori. Deci, soarta noastră dictată de conștiința de drept, cu nici un motiv nu poate fi stricată din calea pe care am sperat-o. Dar cu toate acestea, noi vedem, că soarta noastră, a notarilor diplomați și fără posturi, este periclitată poate de acei cari nu vreau o unire și o armonie sufletească. Dacă știam că așa ne-a fost hărăzită soarta nouă, înconjuram aceasta carieră, pe cari cu toții am îmbrățișat-o din sentimentul dragostei, și ne dedicam cu totul altei cariere mai sigură.

O soartă și o viață disperată ne-au croit domnii, cari au făcut propagandă prin sate țăranilor plugari, imediat după războiul mondial, de a da copiii la școli, căci e lipsă de domni români, și zicând, că tot atunci se va îmbunătăți și soarta țăranilor români. Dar țăranul român ascultător de felul său, a satisfăcut dorința domnilor. Prin această ascultare, țăranul, nu numai pe băiat își vede nenorocit prin aceea că e lăsat pe drumul pierzării, ci și pe sine. Căci, pentru a-și vedea băiatul domn, cu timpul s'a înglodat în datorii, pentruca să poată face față băiatului cu clasele, nerămânând vre-un an retras, — bazându-se că băiatul ajungând domn, va avea un mic sprijin.

Dacă nu vom fi luați în considerare conform drepturilor câștigate, ci vom fi neglijați în situația actuală, noi cei peste 2000 de notari diplomați și fără posturi, cari cu toții ne-am dedicat cu tot sufletul carierei de notar, pentru care fapt cu nimic nu putem fi învinuiți, — atunci ce ne-a putut rămâne de făcut. De ce ne vom putea apuca. Ce slujbe garantate am putea să primim. Toate slujbele ivite cândva vacante, azi sunt complect ocupate. La coarcele plugului ne-am întoarce cu bucurie, dar n'avem la ce mai merge, căci pământul ce a fost, azi nu mai este.

Tristă, jalnică și rea situație ne este preparată. Domnii guvernanți, se desinteresează complectamente de soarta acestei tagme, punând toate doleanțele și memoriile la dosar, rămânând astfel, toate speranțele noastre adevărate iluzii pierdute.

Cu adevărat este un strigăt desnădăjduit, ieșit din sufletele tuturor aceluia, cari își văd viitorul pe cale de pierzare.

Suntem puțini, dar întrucât rezistența și mijloacele ne permit, lucrăm într-o unire sufletească și nădăjduim că, și ceilalți colegi din comitetul ce ne reprezintă, la rândul lor vor ști ca să ne arate drepturile noastre mai detaliat, având o sfântă datorie față de noi pe cari ne reprezintă și față de țară.

Incheind, totuși ne întrebăm în gândul și sufletul nostru, dacă dese doleanțe arătate și demersuri făcute în numele notarilor diplomați și fără posturi de notar din Ardeal și Banat pentru triumfarea cauzei noastre juste făcute autorităților superioare, — până ce noul proiect va deveni literă de lege, — va fi având rezultatele dorite și mult așteptate.

Până atunci, din sentimentul de colegialitate și solidaritate, doresc prea iubiților noștri prieteni și colegi Gheorghe Fenechiu, s. notar în Beliu, jud. Trei-Scaune, Dimitrie I. Isaiu, s. notar în Sâniob, jud. Bihor și lui Victor Mătea, s. notar în Iedu, jud. Mureș, — ce sunt delegați să redacteze cuvenitul memoriu în cauza noastră justă, ce-l vor prezenta D-lui Ministru de Interne, — succesul dorit și visat de ei și noi dedemult.

Totodată o rugăminte mi se îndreaptă către ei, de a lucra în mod obiectiv la compunerea memoriului pentru drepturile celor cari suntem amenințați a rămâne pe drumuri vagabondând și siliți a intra în rândurile șomajului.

Și totuși așteptăm licărirea de scăpare . . .

Burdan Gheorghe, s. notar.

Concubinajul și avortul, factori ai depopulării . . .

Printre agenții cari în mod covârșitor contribuie la disproporționalizarea între natalitate și deces, în special la sate, sunt: concubinajul și avortul.

Deși pentru răspândirea și practizarea acestor plăgi sociale rău formate există unele norme restrictive, totuși în ciuda acestora se practică încă pe o scară întinsă. Condamnate de societate, caută totuși a-și menține magnetismul molipsirii și imitației în mediu ușor coruptibil, ducând fatal și în mod progresiv la depopulare și în același timp la scăderea moralului.

— După date statistice stabilit, disproporția în procente mai mari între nașteri și decese o atinge Banatul, unde decesele întrec cu mult natalitatea; nu fac uz de date statistice, — nedorind decât a schița în linii largi aceste probleme, — e de ajuns doar să amintesc, că există localități, unde la zece morți se înregistrează abia un nou născut.

Nu mai puțin e adevărat și faptul, că aceasta este provincia care are cei mai numeroși adepți ale acestor două plăgi sus amintite.

— Concubinajul aici ca și în alte părți este în

mare parte și primordial datorit defectuoziității articolelor de lege, vare îngăduie căsătoria sub vârsta pubertății fie la femei, fie la bărbați; înțeleg aici sub vârsta pubertății etatea legitimă de 16 ani pentru fete și 18 ani pentru băieți, proprie validității căsătoriei. (In Vechiul Regat și Basarabia, pentruca o căsătorie să fie valabilă se cere ca femeia să aibă 15 ani și nu 16, cum e în Ardeal). Deși aceste articole prea îngăduitoare, sunt admise numai ca excepții, des practicate, tind a deveni regulă generală.

Nu rar ți-e dat să vezi, cum fete tinere, abia trecute peste 14 ani, dornice să se avânte în mreaja miracolului mult visat și dorit — mariajul — aleargă după acel beneficiu împriecinat al legii, obținând dispensă de vârstă pentru valabilitatea contractării căsătoriei. Și cum acordarea dispensei depinde în primul rând de cheremul medicului în drept a elibera asemenea certificate, iată că o altă latură condamabilă în această materie o formează obligativitatea prestațiunii petentului — înmănată aceluia medic constator al desvoltării aptă căsătoriei, — care din aviditate, eliberează certificate și aceluia căroră pe bună dreptate nu li s'ar putea acorda. O reformă în sensul acesta care să impună gratuitatea certificatelor, ar duce la sigur la contractarea a mai puține căsătorii sub vârsta legitimă și în acelaș timp în mod firese și simțitor, la scăderea concubinajului; fiindcă e stabilit și e cert, că rupturile în căsnicii sunt mai frecvente în această perioadă de transformare și nestatornicie a individului.

În fine, odată acordată dispensa, căsătoria încheiată, tinera soție după câteva luni de conviețuire, ajunsă la saturație de această primă căsnicie, ușor influențabilă — fără a fi legal divorțată se desparte de soț stabilindu-se în căminul conjugal al noului îndrăgit, astfel că la vârstă de 23-25 ani se pomeneste cu al 3-4-lea bărbat fără a avea nici un copil. Excepțiile în ce privește copiii, precum și acelea ale statorniciei căsnicii sunt puține la număr în timpul din urmă.

Un alt impediment serios al natalității — datorit tot concubinajului — îl constituie succesiunea copiilor naturali.

Este știut că, copilul rezultat din conviețuirea în afară căsătoriei, este privat de acel beneficiu acordat copilului legitim, succesiunea. Astfel, faptul, că copilul natural — eventual conceput — neavând drept de-a succede pe tată, care ar putea în urma neîncheerii căsătoriei, a nu-l recunoaște de al său, face neîndoios pe soție a fi departe de gândul de a fi mamă, uzând de celalt factor destructor — avortul.

Urmându-se calea trasată, vom ajunge neîndoios peste câțva timp, ofițerul stării civile să

nu înregistreze decât un număr minimal de căsătorii, fără a mai vorbi de inerenta căsătoriei civile — căsătoria religioasă, care a ieșit din comun.

Deaceea, pentru curmarea acestei rușinoase stări de fapt, într'o țară pretinsă civilizată, imperios se impune o schimbare radicală, care să înfrâneze pentru totdeauna situația dăunătoare.

— Schițând succint și în linii generale principalele cauze hotărâtoare concubinajului, trec la o altă verigă de mare practică — ducând la depopulare — și în strânsă legătură cu lanțul concubinajului — avortul.

Stimulanții, și în aceeaș vreme profitorii de mână întâi, cari duc la nescoaterea din uz a acestei plăgi criminale, sunt medicii, în mare măsură — onoare excepțiilor — și moașele comunale, cari practicându-l clandestin, contribuie la scăderea moralului și la nesocotirea legiuirilor.

Se știe că, conform codului penal, atât medicul, cât și femeia gravidă sunt a se pedepsi cu recludiunea dela 2-5 ani, după cum femeia a rămas gravidă, fiind căsătorită, or nu, și după cum medicul cu consimțământul femeii, săvârșeste această crimă din poftă de câștig, or nu, — totuși scoaterea din uz nu este posibilă atâta vreme, cât se admite sub ochii legiuitorilor călcarea și nesocotirea dispozițiilor ce înșiși au hotărât.

Și nu e de mirare, că săteanul plugar, nu este supus și nu-și prestează la timp datorințele, când știe și vede că autoritatea, — care loială și plină de energie ar trebui să-l sfătuiască, să-l lumineze și să-l scoată din mocirla destrăbălărilor în care este înglodat, — este departe de a urma cu dârzenie litera legii, călcând-o și nesocotind-o chiar în fața acestuia.

Fiind prea puține la număr, cazurile penale, față de practicarea, teama de pedeapsă a dispărut complect din sfera de supunere și datorință, a săteanului.

Lipsite de acea teamă, cu moralul scăzut tinerele femei, abandonează, calcă în picioare acel nobil cuvânt „mamă”, pentruca lipsite de acel țânc, care le-ar sili și lângă care ar trebui să fie ținute, să poată continua în pofta destrăbălărilor nesocotite.

— E lesne de înțeles, de ce n'avem copii.

Pentru o bună și reală îndreptare a situației, precum și pentru ridicarea moralului din ghiarele destrăbălărilor, se impune autorităților în drept, o mai mare vigență, pentruca acea literă a legii să nu mai rămână literă moartă.

Abaterile să fie riguros penalizate.

Vom ajunge-o ?

C. T.

ORGANIZARE

PREZIDIUL ASOCIAȚIEI GENERALE A NOTARILOR COMUNALI DIN ROMANIA.

Dos. No. 7/1935.

CIRCULARA No. 5/1935.

Tuturor

DOMNILOR PREȘEDINȚI DE JUDEȚE

La Reședință.

Apropiindu-se timpul când va trebui convocată adunarea generală, prin prezenta rog pe toți Domnii Președinți de județe, precum și pe toți Colegii din județele neorganizate, **ca până la 15 August 1935**, să se organizeze în baza Statutelor noi, căci la adunarea generală numai acele organizații vor putea participa, cari au adoptat Statutele Asociației generale a Notarilor comunali din România, și sunt **current cu cotizațiile față de Centru până la finea anului 1934**.

Când Vă aduc aceasta la cunoștință, Vă comunic. că pentru a înlesni achitarea cotizațiilor, Consiliul de Administrație în ședința ținută la 8 și 9 Maiu a. c. în București, a hotărât, că cotizațiile pe anul **1934 trebuiesc achitate în întregime**, iar cele restante înainte de 1 Ianuarie 1934, se vor reduce la 30%, ca în felul acesta să se compenseze eventualele diferențe ce s'au computat prin schimbarea în numărul notarilor; această reducere se va aplica numai la acelea organizații, cari până la **31 August 1935** achită în întregime rămășițele inclusive anul 1934.

Vă aduc totodată la cunoștință că tot în această ședință s'a hotărât și cumpărarea unei case la București pentru „Căminul copiilor de notari”, în care scop însoțit de Colegul Nicolae Bunescu, președinte de Sibiu, ne-am prezentat la Banca „Albina”, care ne-a arătat un imobil, după părerea noastră convenabil, care urmează a deveni în curând proprietatea numitei bănci; prețul nu ni-s'a putut încă comunica.

Pentru a putea duce la îndeplinire această veche, dar nobilă dorință, pentru care mulți copii de

notar ne vor binecuvânta, rog pe toți Domnii Președinți cât și individual pe fiecare notar din Țară, să-și țină de o sfântă datorie a achita cotizațiile și abonamentele restante și curente la Revistă, ca pe calea aceasta să ne refacem fondul ridicat la împrumut, pentru ca un ceas mai înainte să ne putem pune **T A B L A** pe casa noastră în București.

Apelez la Colegii conștii de menirea lor, să se facă apostoli și să aducă la calea adevărului și pe cei greșiți, ca munca noastră să poată primi Binecuvântarea Domnului.

Înainte de a se perfecționa cumpărarea imi țin de datorință a convoca la o ședință pe toți Domnii președinți ca se convingă despre imobilul ce se intenționează a se cumpăra.

Domnilor Președinți și iubiți Colegi, cred că e timpul suprem să ne dăm mâinile și cu un suflet și o gândire să ne punem pe muncă, ca să dăm pildă de vrednicie celor ce mâine ne vor lua locul.

Notez cu aceasta ocazie că divergențele din sânul nostru s'au nivelat și în curând vom fi un trup și un suflet, muncind unul pentru toți și toți pentru unul.

Nu puneți de o parte acest comunicat, dați-i importanța cuvenită, căci altfel rămânem și pe mai departe în letargie și blestemul urmașilor ne va urmări; **lăsați patima, căci e timpul de fapte!**

J i b o u, (jud. Sălaj), la 7 Iunie 1935.

Președinte:

ALEXANDRU COMȘIA.

Școala Superioară de Documentare și de Științe Administrative aduce la cunoștință celor interesați, că examenele din sesiunea aceasta vor începe în ziua de 25 Iunie a. c. și vor dura maximum 5 zile. Inscriserile se fac la Secretariat.

Adunarea Generală

a Secretarilor de plasă (Pretorilor) din Ardeal, Banat Crișana și Maramureș.

Duminecă, la 12 Maiu 1935, a avut loc în Timișoara, adunarea generală a Asoc. Secretarilor de plasă, la care au luat parte reprezentanții județelor. Adunarea generală a fost deschisă și prezidată de Dl Vasile V. Drăgan, secretarul plasei Comloș, jud. Timiș-Torontal. La ordinea de zi au fost fixate probleme importante de ordin profesional și în legătură cu proiectul de lege administrativă.

Dl Vasile Drăgan, președintele, în cuvântarea de deschidere, a spus următoarele: Dela constituirea asociațiunii noastre din 9 și 10 Septembrie 1934, la Băile Herculane, situația secretarului de plasă a primit schimbări profunde, unele cari mult ne înbucură, iar altele ne face să ne strângem rândurile și să solicităm Onor. Guvern, prin cea mai perfectă solidaritate că, să se respecte drepturile câștigate ale secretarilor de plasă (pretorilor), întocmai cum se respectă aceiași drepturi notarilor comunali și primpretorilor.

Se știe, că prin actualul proiect de lege adm. votat la Senat, secr. de plasă este ridicat la autoritatea și prestigiul de care trebuie să se bucure în locul unde este așezat. Secretarul de plasă se recrutează, conf. art. 126, dintre notarii comunali, cu Dr. sau licența în drept, sau științe de stat, cu pregătirea sup. administrativă de pe lângă Ministerul de Interne, bucurându-se de toate avantajele date prin lege notarilor, ca: locuință, iluminat, încălzit, indemnizație de transport, gradații, spor la salarii, — în fine, secretarul de plasă este locuitorul primpretorului, în orice moment, în lipsa acestuia, prin urmare cu atribuțiuni, fiind un funcționar de folos primpretorului, întru îndeplinirea atribuțiunilor sale, de cancelărie, control și tutelă administrativă. Toate aceste drepturi câștigate corăspund întocmai dezideratelor noastre, înaintate Dlui Prim-Ministru și Ministru de Interne, precum și tuturor dlor membri din Comisiunea pentru elaborarea legii administrative. Să mulțumim din adâncul sufletelor noastre și să purtăm recunoștință vie Dlor Miniștrii Inculeț și Iuca, că ne au purtat de grijă pentru ca munca noastră creatoare să fie retribuită corăspunzător studiilor sup. ce le posedăm, situației noastre sociale și auto-

rității ce trebuie să o menținem cu supremul sacrificiu moral și material.

Noi nu am cerut favoruri față de ceilalți funcționari ai statului, dar nu cerem nici milă, — cerem respectarea drepturilor noastre, consfințite de Statutul Funcționarilor Publici, care este o lege de ordin Constituțional.

Inchipuți-Vă, Iubiți Colegi, care a fost situația secretarului de plasă, până acum? Să primești leafă înf. celor mai umili angajați de prin serv. publice și să stai nepăsător, înseamnă să fim, sau înconștienți sau complici de cu bună voie a acestor fără de legi. Afară de aceasta sfera de activitate a secretarului de plasă a fost prea mărginită și din aceasta cauză nu a putut activa, fiind lipsit de cele mai esențiale, atribuțiuni, pentru ce nu l-a legat nimic sufletește de serviciu, chiar și cei mai buni funcționari și de carieră au fost sătui de a-și face datoria cu zel și entuziasm.

Votându-se și la Cameră ca și la Senat, actualul proiect de lege, cu dezideratele secr. de plasă, trecute în proiect, precum și cu respectarea drepturilor câștigate pentru colegii netitrați, ar însemna că, secretarii de plasă au eșit din nesiguranța și situația degradantă, pentru prestigiul autoritatea și moralul nostru și, atunci să asigurăm superiorii noștri că va veni acel suflu de învoire, creație și devotament, pe care îl dorim cu toții.

Dar, pentru ca și acest din urmă deziderat al ns. să fie împlinit, adecă respectarea drepturilor câștigate, pentru secretarii de plasă netitrați, am socotit ca, să fim solidari cu toții, în acțiunea revindecărilor ns., să formăm un tot colectiv, pe țară, să ne unim într-o organizație gen. care, am speranța că, în Congresul dela București, din 19 și 20 Maiu, a. c. să se împluiască și pentru binele colegilor din Vechiul Regat, prin fuzionarea noastră cu ei. Sunt sigur, că durerile noastre sunt și durerile lor.

Mulțumindu-Vă pentru răspunsul dat apelului meu, vă asigur că și de acum înainte vă voiu apăra interesele cu aceiași devotament, sinceritate și activitate ca și până acum.

2. Dl Bob Liviu, delegatul Județului Satu-Mare,

luând cuvântul, cere în numele Secretarilor de plasă omiterea Art. din proiect, acordând Secretarilor de plasă toate avantajile Art. 118-119, fiind superiori notarilor și ca consecință acordarea indemnizației de transport, bazată pe logică, dela județe. La Art. 126 cere declararea stabilității secretarului de plasă bazată pe Art. 125 din proiect.

3. Dl Vasiliu O. Ioan, reprezentantul Jud. Sălaj, propune, ca la Art. 126, alin. 1, să fie șterse cuvintele: „posedă un titlu academic”. Art. 127 trebuie modificat în așa senz, ca secretarul de plasă să se bucure de indemnizațiile de transport, chirie, încălzit, luminat, etc., la fel ca și Primpretorul, adică din bugetele județelor, întrucât așa cum a fost prevăzut în proiect ar urma ca noi să ne perdem prestigiile în fața consiliilor comunale, care ar trebui să aprobe aceste drepturi. Mai departe cere respectarea drepturilor câștigate, pentru colegii netitrați, așa cum s'a recunoscut aceleași drepturi notarilor și Primpretorilor.

4. Dl Săbăduș Ieronim, secretarul plasei centrale Alba Iulia, propune respectarea drepturilor câștigate a secretarilor de plasă actualmente în funcțiune. Aduce argumente învocate de legiuitor în noul proiect de lege administrativă, care îl face pe viitorul secr. de plasă, locțiitorul primpretorului. Propune a se interveni locului în drept, pentru ca și până la votarea legii admin., să se prevadă în bugetele județelor, prin deschideri de credite extraordinare, drepturile în natură, precum și indemnizația de transport. Aceasta cu începere dela 1 Aprilie a. e.

5. Dl N. Boarnă, reprezentantul jud. Cluj, acceptă întru toate punctele de vedere expuse de către colegii din jud. Satu-Mare, Sălaj, Alba Iulia, și cere întocmirea unui memoriu, cuprinzând aceste deziderate. Aduce laude dlui președ. al Asoc., Vasile V. Drăgan, pentru munca depusă până în prezent, precum este sigur de ea și în viitor. Cere unirea tuturor secretarilor de plasă, pentru ca prin solidaritate, biruința să fie deplină.

6. Dl Ioan Stîrban, repr. jud. Sibiu, cere ca cartetele C. F. R. să fie și pe mai departe, pe clasele avute, în care scop să se intervină celor în drept. S'a declarat de aceeași părere cu colegii de mai sus.

7. Dl Bucur Ioan, repr. jud. Alba, cere respectarea drepturilor câștigate secr. de plasă, precum s'a recunoscut la toți funcționarii adm. aflați în funcțiune, indiferent de ce funcțiune ocupă și ce pregătiri au, la punerea în aplicarea a noii legi adm.

8. Dl Tiberiu Zimboreanu, casierul Asoc., expune un document studiu asupra revindicărilor secretarilor de plasă, arată cum prin legea de unif. adm. din 1925, foștii pretori au fost retrogradați la titlul de secretar de plasă, — cere schimbarea titlului ac-

tual, cu acela de pretor, iar drepturile în natură să fie prevăzute, precum și indemniz. de transport, încă cu începerea exercițiului fin. 1935-36, prin deschideri de credite extraordinare, fie dela județ, sau comună. Cere fuzionarea cu colegii din Vechiul Regat.

9. Dl Emil Damian, repr. jud. Timiș-Torontal, este de părere, după ce acceptă întru toate propunerile colegilor săi, pentru ca actualii secretari de plasă, Dr. și licențiați în drept și științe de stat și având un stagiu de cel puțin 3 ani, în funcțiunea de secr. de plasă, să fie chemați la examenele de primpretori și numiți înaintea celor cu examene făcute și cari nu au stagiu legal.

10. Dl Vasile V. Drăgan, președinte, face cunoscut colegilor, că se bucură de prilejul de ale face cunoscut că, în numeroasele sale deplasări la București, acolo, totdeauna a fost sprijinit pe la Dnii Miniștri, de către Dnii Stancu Brădișteanu, președintele Federației Generale a Asoc. Profesionale de Salariați Publici, precum și de Virgiliu-Ionescu-Darzeu și Georgescu, consilieri ai Federației și generali din Minister, pentru a putea avea cu toții toată recunoștința și profundul nostru devotament, față de adevărații martiri și luptători ai funcționării.

După unele debateri s'a adus următoarea:

MOTIUNE:

1. Respectarea drepturilor câștigate, pentru toți secretarii de plasă, aflați azi în funcțiune.

2. Să se intervină la Ministerul de Interne, pentru a se da o circulară tuturor prefecturilor de județe, ca prin deschideri de credite extra-ordinare județene sau comunale, să se prevadă drepturile în natură, precum și indemnizația de transport, a secretarilor de plasă, cu începerea an. fin. 1935-36.

3. Fuzionarea Asoc. Secretarilor (Pretorilor) din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, cu colegii din Vechiul Regat, Basarabia, Dobrogea și Bucovina, care să se facă prin Congresul dela București, din 19 și 20 Maiu 1935.

Se dă depline puteri dlui Vasile V. Drăgan, președinte, pentru aducerea la îndeplinire a acestei probleme.

4. Toți secretarii de plasă, Dr. și licențiați în drept și științe de stat să fie chemați la examenele de primpretori — având stagiu legal — și numiți înainte de Dr. și licențiații în drept și științe de stat, cu examen făcute, dar cari nu au stagiu legal.

Revista Administrația Română
este singurul organ oficial al nota-
rilor din întreaga țară.

REZUMAT.

După procesul-verbal încheiat în ședința comună a Consiliului de administrație și Comisiei cenzorilor a Asociației notarilor comunali din România, ținută în București la 9 și 10 Maiu 1935.

1. Se constată că membrii prezenți sunt în număr și se verifică procesul-verbal din ședința dela 10 Februarie 1935.

2. În urma raportului președintelui Alexandru Comșia asupra situației notarului comunal, creiată de proiectul de lege administrativă, votat deja la Senat, cons. de adm. împreună cu comisia cenzorilor propune amendamentele cerute de interesele administrației comunale și ale notarilor, în special următoarele:

a) Până se va obține numărul suficient de candidați cu pregătirea prevăzută la art. 128, vor putea fi numiți notari la vacanța absolvenții școlii de notari din Făgăraș, Arad și Lugoj.

b) Art. 129. Notarul este numit și retribuit de Ministerul de Interne, pe lângă acest salariu va primi și o indemnizație de locuință, transport, iluminat și încălzit, cari vor fi înscrise în mod obligatoriu în bugetul comunei.

Alineatul 2, 3-se înlocuiește precum urmează:

Notarii numiți conform art. 128, precum și ceilalți, azi stabili în funcțiune, vor avea drept la gradații și spor la salarii pentru stagiul de vechime în funcțiune publică.

Gradațiile și sporurile se vor acorda din 5 în 5 ani, fiecare gradație reprezentând 25% din ultimul salariu, stagiul calculându-se din momentul numirii în funcțiune publică, notarilor din Ardeal și Bucovina în această vechime socotindu-se și timpul servit ca secretari comunali.

c) La art. 141 se adaugă următorul alineat:

Dispozițiunile legii statutului funcționarilor publici și ale legii generale de penziuni se aplică și funcționarilor comunelor rurale.

3. Consiliul de administrație și com. cenzorilor respinge demisia președintelui rugându-l a activa și pe mai departe pentru apărarea intereselor notarilor comunali, promițându-i tot sprijinul.

4. Comisia administrativă se încredințează cu e laborarea urgentă a proiectelor de regulamente prevăzute de statute.

5. Pentru ușurarea lichidării rămășițelor de taxe de membru se șterge remiza de 10 și 20% acordată pentru încasări președinților organizațiilor ju-

dețene, hotărându-se reducerea cu 30% a debitelor din taxe până incluzive la finea anului 1933 acelor organizații județene cari vor achita aceste rămășițe până la 31 August 1935.

6. Se aprobă cheltuielile extraordinare în sumă de Lei 13.040.

7. Iniințarea la București a sediului Asociației se amână pânăcând se va putea cumpăra un imobil la București.

8. Luând în considerare momentele grele prin cari trece corpul notarial și având în vedere exclusiv interesele profesionale, consiliul de administrație și comisia cenzorilor, încurajată și de cuvintele Dlui Stancu Brădișteanu, președintele Federației funcționarilor publici, prezent la ședință, cere solidarizarea tuturor notarilor comunali, invitând ca până la proxima adunare generală toate organizațiile județene să se reorganizeze în cadrele nouilor statute.

9. Se votează proiectele de buget ale Asociației, căminului și revistei pe exercițiul 1935.

La compunerea acestora cheltuielile au fost reduse la minimum posibil în special la bugetul Asociației au fost șterse toate salariile și cheltuielile de deplasare fixe, afară de acela al casierului care a fost redus la jumătate.

10. Se aprobă contul de gestiune pe anul 1934 al Asociației și căminului, acordându-se termen până la proxima adunare generală pentru compunerea contului de gestiune al revistei.

11. Fixarea datei adunării generale se pune pendinte de reluarea discuțiilor asupra proiectului de lege administrativă în Comisia Camerei și în Camera, urmând ca președintele să aleagă momentul oportun pentru ținerea ei.

12. Se delegă o comisie pentru a intra în tratative cu Banca „Albina” în vederea preluării la București a unui imobil în schimbul depunerilor dela fondul căminului, sau ridicând aceste depuneri cumpărându-se imobilul unde să fie instalat biroul central și eventual căminul.

13. Se acordă un ajutor de 10.000 Lei văduvei decedatului Serban Constantinescu, fost vicepreședinte în cons. de adm.

14. Se ia la cunoștință aderarea la nouile statute a celor 23 organizații județene din Vechiul Regat și Basarabia.

Secretar general: ARON.

Adunarea Generală

a notarilor comunali din județul ARAD.

În 11 Mai a. c. a avut loc, în sala festivă a prefecturii jud., adunarea generală a notarilor din jud. Arad.

Adunarea a fost prezidată de Dl. **Al. Rațiu**, Președintele „Asociației Notarilor Comunali din jud. Arad”, înconjurat fiind de membrii prezidiului compus din Dnii **Gh. Popa**, v.-președinte, **P. Popoviciu**, secr. gen. și **Cornea Lucian**, cassier. — Au mai luat parte, din partea Prefecturii, d. **Dr. I. Ciuca**, s. prefectul județului, dnii Primpretori **Dr. Ștefănică**, din Aradul Nou, **Dr. Corbeanu**, Sft. Ana și **Dr. Săbău**.

Dl. Al. Rațiu, președintele asociației, constată că, membrii prezenți sunt în număr suficient, pentru a aduce hotărâri valide și declară ședința deschisă.

Dl. Dr. I. Ciuca, subprefectul jud. salută pe cei prezenți și le arată, care este rolul notarului comunal, în viața administrativă a țării, arătând cum trebuie să se comporte un notar.

Cuvântarea d-lui **Dr. Ciuca**, a fost o adevărată conferință academică, care a impresionat mult, pe toți cei prezenți.

După aceasta se trece la următoarea ordine de zi:

1. Aprobarea gestiunii pe anul 1934—35.
2. Votarea bugetului pe anul 1935—36.
3. Declararea „Asociației Notarilor Comunali din jud. Arad, ca filială a Asociației Generale a Notarilor Comunali din Țară”.

4. Eventuale propuneri și comunicări.

După ce **D. Cornea Lucian**, a făcut darea de seamă a gestiunii anului 1934—35 și a cetit bugetul anului 1935—36, adnarea le aprobă în întregime, fără nici o modificare.

Cu aceasta ocaziune s'a format și „Asociația de înmormântare”, cu scopul de a se da membrilor, în caz de deces, un ajutor de 10.000 Lei. La propunerea d-lui Președinte **Rațiu**, adunarea, cu unanimitate, a acceptat, ca din această asociațiune să facă parte și D-nii Prim-pretori de plasă din județ.

Totatunci s'a format și un fond, pentru ajutoarea notarilor comunali lipsiți.

Constituirea filialei Asociației generale a Notarilor Comunali din țară.

La punctul 3. **Dl. Președinte**, arată că, la congresul general a notarilor comunali, care a avut loc în București, în anul trecut, s'a hotărât înființarea

„Asociației Generale a Notarilor Comunali din Intreaga Țară”, a cărei Statute au fost votate și aprobate, astfel că, s'a înregistrat la Tribunalul de Ilfov, ca persoană morală și juridică.

În baza acestor statute, toți notarii comunali, din întreaga țară, trebuie să se constituie în asociațiuni județene, ca filiale, a Asociației Generale, desființându-se astfel și „Asociațiunea Notarilor Comunali a jud. Arad”, care până în prezent a funcționat independentă, pe baza Statutelor, care le avea.

În continuare, **Dsa**, arată că, în 5 Iunie 1934 s'a ținut la Cluj un așa zis congres al notarilor comunali din Ardeal-Banat-Maramureș și părțile Crișene, care s'a convocat fără asentimentul și fără cunoștința Asociației Generale.

Combate acest sistem, de bisericuțe, în sânul Asociațiunii, cari sunt făcute dintr'un strâmt egoism personal, care însă nu folosește intereselor generale, contribuind numai la destrămarea unității sufletești a notarilor comunali.

Avem un singur președinte, care reprezintă, prin „Asociația Generală a Notarilor Comunali din Țară”, toate dolcanțele noastre profesionale, și acela este dl. Al. Comșia.

Pe mine — să credeți — nu mă leagă nimic de persoane, mă leagă însă disciplina și ordinea, care trebuie să domnească, în sânul asociației noastre.

Noi, în aceste clipe grele și momente hotărâtoare, pentru soarta noastră, acum, când stăm în fața votării unui proiect de lege, care ne interesează de aproape, nu ne putem permite luxul, de a creia în sânul Asociațiunii mici bisericuțe, clădite pe ambiții personale.

Noi, trebuie să intrăm, cu toții, în Asociațiunea Generală a Notarilor Comunali, din Intreaga Țară, făcând parte cu filiala din jud. Arad.

Aradul a fost întotdeauna locul unde s'au născut idealurile marilor înfăptuiri, pentru binele neamului și a țării Românești. De aici, a pornit și marea operă de dreptate istorică: UNIREA TUTUROR ROMÂNILOR, — prin clădirea granițelor firești. Dar, acesta este rezultatul unei solidarități desăvârșite, unei perseverențe în solicițarea dreptății.

Noi, trebuie să ne examinăm conștiințele, să ne arătăm demni urmași ai premergătorilor noștri. Să fim solidari în gânduri și în fapte, căci, dacă între

noi nu există o omogenitate și o unitate de vederi, întreb, cu ce autoritate s'ar putea prezenta președintele nostru, în fața factorilor competenți, să solicite **DREPTATE NOTARULUI COMUNAL**, dacă el nu reprezintă expresiunea tuturor ?

Noul proiect de lege, lasă mult de dorit, în ce privește dreptul notarului comunal, și pentruca, aceste drepturi să ni le putem revindeca prin lege trebuie solicitate printr'un singur for, bine organizat, disciplinat, investit cu toată autoritatea și demnitatea unui mare comandament, care nu poate să fie altul decât „Asociația Generală a Notarilor din Întreaga Țară”, la care noi, trebuie să ne afiliem.

Propun, deci, că așa cum prevede statutele, să ne declarăm constituiți în „Asociațiunea Generală a Notarilor Comunală din Țară, filiala Arad”.

Adunarea, ovaționează pe președinte și aprobă cu unanimitate această propunere, după care **DI. AL. RAȚIU**, prezintă, adunării, demisia întregului consiliu, rugând să se purceadă, conforma statutelor, la noi alegeri.

Sala întreagă aclamă pe președinte, solicitând să se revină la demisia și să rămână, vechiul consiliu, pe loc.

DI. AUREL VĂDĂȘAN, notar din Vârșand, solicită în numele adunării, să nu se facă noi alegeri, ci, să se declare de ales fostul comitet. Adunarea aprobă această propunere.

DI. PREȘEDINTE, RAȚIU, persistă în demisie, arătând că aceasta nu este în spiritul statutelor și trebuie să se purceadă la noi alegeri.

Se alege un președinte „ad hoc” în persoana **Dlui Dr. Ștefănică**, Primpretor din Aradul Nou și un comitet de propunere.

Acest comitet propune următorul „Consiliu de Administrație”.

1. Rațiu Alexandru
2. Popa Gheorghe
3. Sasu Ioachim
4. Popovici Petru
5. Cornea Lucian
6. Ardelean Ioan
7. Mager Aurel
8. Iercan Mircea
9. Ursulescu Ignat
10. Popa Ioan
11. Peia Nicolae.

Censori :

12. Vădășan Aurel
13. Olariu Petru
14. Buda Simion.

Supleanți :

15. Haiduc Petre
16. Văgălău Aurel.

care este acceptată de cătră adunarea generală cu unanimitate de voturi.

Apoi, consiliul de Administrație alege următorul Prezidiu: **Președinte: d. Rațiu Alexandru, Vicepreș.: d. Popa Gheorghe, Secretar: d. Popoviciu Petru, Cassier: d. Cornea Lucian.**

DI. Alexandru Rațiu, mulțumește adunării generale pentru încrederea care și-a manifestat-o față de Dsa, alegându-l din nou președinte și îl asigură că, precum în trecut, așa și pe viitor, se va strădui, folosindu-se de toate mijloacele legale, pentru dobândirea **drepturilor notarului comunal.**

Apoi, ia cuvântul **D. Primpretor Dr. Săbău**, care mulțumește tuturor notarilor cari l-au sprijinit curăpărând lucrarea D-sale „Călăuza Contabilității Publice”, care ese în a II-a ediție, recomandând-o **Dlor notari cari încă nu au cumpărat-o.**

A făcut o deosebită impresie, declarația **Dlui Dr. Săbău**, oferind din beneficiul vânzării, acestor cărți, o anumită cotă, pentru „Asociațiunea Notarilor Comunali din țară, filiala Arad”.

DI. Președinte, mulțumește **Dlui Dr. Săbău**, pentru sacrificiul, pe care D-sa îl face în folosul notarilor. Adunarea hotărând ca, acest sprijin să fie trecut la „Fondul pentru Cassa Notarilor”.

Președintele, — în aclamația adunării generale, — aduce mulțumiri **Dlui Prefect, Dr. Ioan Groza**, pentru sprijinul dat și bunăvoința arătată, față de **Asoc. Gen. a Notarilor din jud. Arad.**

Relevă, cum la data de 8—9 Mai a. c. **DI Prefect**, care poartă la inimă doleanțele notarilor comunali, văzând că noul proiect de lege administrativă, a făcut mari omisiuni, în ce privește drepturile notarilor și îmbărbătându-l i-a spus, să plece imediat la Buucurești și să susțină cu tărie teza notarilor comunali.

În mijlocul aclamațiilor de „**Trăiască Domnul Prefect**”, **Președintele** încheie adunarea la orele 13.
Gh. Crișan.

DI Președinte Alex. Comșia în săptămână trecută a cercetat pe toți acei Domni, cari prin cuvântul lor pot să schimbe unele articole dăunătoare intereselor notarilor din Proiectul de Lege Administrativă.

Îi dorim succes !

— :: —

Se observă o mișcare în rândurile notarilor, care ne poate neliniști, — pentru măsurile, ce a înțeles să ia Consiliul de Administrație față de organul viu al tuturor necazurilor notarilor, față de revista noastră „Administrația Română”, — reducând numărul revistei, nedând onorarii colaboratorilor într'adevăr merituosi . . .

ș. a.

Primul ajutor în cazuri de emoragii.

La răniri pe lângă pericolul infecțiunii, despre care am vorbit în articolul precedent, în multe cazuri cângerarea poate fi mai ales aceia, care amenință viața rănitului și încă în mod brusc. În astfel de cazuri deci în primul rând oprirea sângerării, hemostaza este cea mai urgentă măsură, pe care va trebui să o luăm, orice întârziere putând deveni fatală pentru rănit. Precum vom vedea mai la vale, de multe ori o măsură foarte simplă luată la timp și cu pricepere, cum este apăsarea cu degetul, compresiunea digitală până la sosirea medicului poate fi mântuitoare.

Pentru a putea servi bine pe aproapele nostru în atari cazuri se recer anumite cunoștințe anatomice, cari se refer la aparatul circulator, în special la vasele prin cari circulă sângele. În lipsa acestor cunoștințe, nefiind orientați, putem comite greșeli de neiertat, cari pot să coste chiar viața aproapelui nostru.

Mult puțin fiestecare rană sângerează, pielea fiind foarte bogată în vase sanguine, periculoase pentru viață vor fi însă mai ales rănirile, cari înterează vase de sânge mai mari și în special arterele.

În corpul nostru deosebim trei feluri de vase sanguine: artere, vine și capilare.

Arterele sunt vasele de sânge, cari conduc sângele plin de oxigen, bun, roșu viu dela inimă spre periferie, pentru a servi celule corpului nostru cu nutremânt. Dacă le pipăim, simțim, că pulzează în conformitate cu bătăile inimii (cord), organul central al circulației, un fel de pompă motor, care mână sângele nostru. Aceste artere, dacă sunt lezate, dau sângerările cele mai grave, numite sângerări arteriale. Semnele din cari putem recunoaște o astfel de sângerare sunt: 1) Sângerarea este mare; 2) Coloarea sângelui arterial este roșu viu; 3) Că sângele nu curge lin ci țîșneste din rană în jet întrerupt.

Vinele conduc sângele întrebuițat, deci depozitat de oxigen și încărcat de bioxid de cărbune dela periferie spre cord, curgând în ele sângele lent și continuu. O sângerare venoasă se va putea cunoaște deci din următoarele: 1) Sângerarea este bine pronunțată; 2) Coloarea sângelui este roșu violet închis; 3) Sângele se scurge în jet lin și continuu.

Capilarele sunt niște vase foarte mici și fine, formând o rețea fină în întreg corpul nostru și făcând legătură între artere și vene. Sângerarea capi-

lară nu este prea pronunțată, ea este înceată dar continuă, fără jet, mai mult se strecoară. Ea se observă la orișicare plagă simplă, care nu atinge un vas de sânge mai mărișor.

Hemostaza.

Oprirea sângerării se numește hemostază. În cazuri de sângerări nu prea mari, această o face însăși natura prin coagularea sângelui, producându-se astfel un mic dop de sânge încheșat, care va închide vasul deschis. Dacă natura o face această, atunci nu este admis, ca prin procedeu greșit cum ar fi spălarea sau ștergerea ranei, chiar noi să îndepărțăm acest dop de sânge, provocând astfel din nou sângerare, ci din contra vom da ajutor naturii prin aplicarea unui pansament compresiv pe plagă. Această etse I. regulă generală, iar a II. este că extremitatea, care sângerează trebuie ridicată și așezată mai sus. Aceste reguli generale trebuiesc observate la orișice sângerare, la cele mai grave, însă nu vor putea fi suficiente. În astfel de sângerări **h e m o s t a z a** definitivă nu o poate face decât numai medicul prin legarea vasului, care sângerează. Noi însă avem datoria de o face ceia ce se numește hemostază provizorie. Adică prin mijloace simple, cari stau la dispoziția fiestecăruia și până la sosirea ajutorului medical va trebui să oprim sângerarea în modul acesta provizor, salvând astfel în multe cazuri viața aproapelui.

Hemostaza sângerărilor capilare și venoase din vase mai mici o putem obține pe lângă observarea regulilor generale de mai sus prin aplicarea unui simplu pansament compresiv pe rană și anume vom pune peste un strat de tifon un pachetel de vată fixându-l strâns cu ajutorul unei feși. Dacă sângele nu trece prin această legătură înseamnă, că sângerarea s'a oprit, iar dacă trece, vom aplica peste această încă un strat de vată.

Dr. Augustin Maior, medic-șef.

(Va urma).

Citiți zilnic marele ziar românesc

„UNIVERSUL“

Director: STELIAN-POPESCU,
președintele Ligii Antirevizioniste Române.

